

TRIGLAV

Uredništvo in upravništvo tednika Triglav* Kranj. — Telefon uredništva št. 8. — Naročnina 40 Din za celo leto, 20 Din polletno in 10 Din četrtletno. Za inozemstvo 50 Din. Račun podružnice poštne hranilnice v Ljubljani, št. 16.383.

Leto I.

Kranj, dne 22. julija 1933.

Štev. 4.

Kako?

Pravijo, da se je pradobni človek izogibal vsakteri družbi. Samotaril je v svojih votlinah in se s pestmi in kamenjem boril za svoj obstanek. Ko pa si je vstvaril svojo družino, se je ista širila v plemena, ki so se medsebojno ogrožala in uničevala.

Dandanes so nam od tega življenja ostali le spomini, ki se odražajo v združnem življenju južnih narodov, dočim se med kulturnim ljudstvom obnavljajo v medsebojnih vezeh, v gospodarskem združevanju istovrstnih stanov.

Pest in kamen dandanes ne prihajata v poštev v borbi svetovnega meteža, pač pa sta se menjala s silnejšim orožjem, in to sta um in volja.

Hočeš, nočeš, moraš dandanes napredovati s časom, sicer se prehititi najslabotnejši prilikovec in to na tvoj račun. Gospodar, ki je prevzel po očetu 5 govedi in sinu zapušča hlev s 5 govedi, ni svetu doprinesel nikakih uspehov. Boril se je z življenjem kakor brodolomec ob plavajoči deski, hrepeneč po rešitvi. Vsekakor je na boljšem oni, ki pričinja s praznim hlevom, končava s polnim. Glej, tu je napredek!

Vsakteri napredek je pa bil do danes združen z uničevanjem drugega premoženja. Kako naj si vendar pridobim zemlje, če ne bo propadal moj sosed? Nesreče, zagate, preštevilo nasledstvo in drugi vzroki so pač najboljši pripomoček, da izrezavamo tuje rane v svojo korist. Brezmiselno zapravljanje ne nudi sicer opravičljivega zagovora tvojemu napredku, ker trpe potomci lastnika, vendar bi tudi tu lahko našli pravi izhod, brez volčjega nagona.

Kako naj tedaj napredujem? Z umom in voljo. Če le trezno pogledaš po vasi, boš pač lahko opazil, da srednji ali mali kmet boljše živi kot „gruntar“. Malo ima zemlje, pa tisto boljše obdelata, da mu obrodi polovico več, ko onemu, ki ne more ob pomanjkanju delavskih moči in časa zemljo dobro obdelati. Ker so posli dragi, si pomaga „gruntar“ z dninarji. Ob praznikih vidiš v gostilni takozvane male ljudi, boljši posestnik pa tava bos pred hišo in stiska med zobmi svojo pipico. Dninarji so mu izpraznili žepe in oni jih polnijo gostilničarju.

Lani so pisali vsi listi v pridelovanju žita na kitajski način. Pri nas je poskusil s saditvijo rži obrtnik, ki ima malo njivico v najemu. Na 4 are, to je 1/2 mernika posejve je vsadil 60 dkg semena. Gnoja mu je nedostajalo. Žito je jeseni okopal, prisul in obstrigel, ni ga pa prepulil, toda kljub temu valovi danes sredi polja ogromna rž, z debelim biljem, košatim klasjem, da so ostale rži ob njej kakor jetični bolnik poleg cvetočega dekleta.

Uspeh je ugotovljen. Pa veste kaj pravijo sosede? Nič drugega, kakor to, da mu v „glavici malo manjka,“ oni pa da bodo žito pridelovali tako, kakor so delali njih očetje, sinovi pa naj delajo, kakor bodo pač hoteli. Prav tako kakor njih nemški tovariši.

In vendar ti ljudje ne režejo več slame s škuporeznico, ne mlatijo s cepci, ker jih je sila pritrla k slamoreznicam in mlatičnicam. Bi li jim škodilo, če preračunajo, koliko si je mož prihranil na semenu? Če na 1 mernik poseješ 22 kg rži, pride na 4 are 9 kg 60 dkg; tedaj je prihranil točno 9 kg semena.

Tu je naš napredek, ne na račun sosedov, temveč našega uma in volje. Bolje, da krčimo obdelovalno zemljo, kakor da trosimo v zemljo prah svojega uma, znoj svojega telesa.

Naš napredek ogrožajo nadalje lokalne prilike in dnevna politika. Oprijeli smo se združništva, ker ni drugega izhoda iz gospodarskih težav. Toda prave skupnosti in združne zavesti, neobhodno potrebne, še daleč ne poznamo. Če privatnik ponudi le 1 paro več, se že pojavljajo uskok; če pride v odbor nasprotnik, so že pri izhodu njegovi neprijatelji; če nisi politični somišljenik vodstvene struje, te mrzi večina, obstanek ti je nemogoč; če zadruga ni pri Zvezi, ki pripada gotovi politični struji, jo ubijajo že takoj v zibelki.

Naše gospodarstvo se mora depolitizirati, če hočemo državi ohraniti zdrav organizem.

Konec krize in depresije?

Za javna dela v Jugoslaviji je bilo na gospodarski konferenci v Londonu predlaganih 4 milijarde Din.

Po 14-dnevnem odmoru se je vršila v četrtek 13. t. m. plenarna seja svetovne gospodarske konference v Londonu. Ker je bilo na dnevnem redu poleg sovjetskega predloga o gospodarskem nenapadanju tudi vprašanje finansiranja in organizacije javnih del, s katerimi se lahko najboljše odpomore brezposelnosti in omili vladajočo depresijo, so to sejo povsod pričakovali z velikim zanimanjem. Te konference se je udeležila posebna delegacija Mednarodnega urada dela iz Ženeve, da obrazloži svoje stališče, apelira na zbrane predstavnike vlad in iznese svoj program. Društvo narodov je za to razpravo sestavilo posebno spomenico (ki je bila sestavljena na podlagi resolucije D. N. od 24. septembra 1932.), kateri je priložen seznam najvažnejših javnih del, ki bi jih bilo treba izvršiti. Poseben študijski odbor je proučil poslane predloge vlad po sledečih kriterijih: 1. borba proti brezposelnosti 2. rentabilnost predlaganih javnih del in 3. mednarodna važnost predloženih načrtov.

Jugoslavija je v seznamu javnih del, ki ga je osvojilo Društvo Narodov, vpisana pod točko 4. Seznam vsebuje sledeče postavke za našo državo:

1. Ureditev omrežja glavnih cest	137,500.000 šv. fr.
2. Projekt za zgradbo ene železniške proge in mostu čez Donavo	50,500.000 " "
3. Ureditev beograjskega pristanišča	10,200.000 " "
4. Izboljšanje železniškega omrežja	180,000.000 " "
skupaj 378,200.000 šv. fr.	

Iz tega načrta je komisija sprejela dela navedena pod točko 1. in 4. v skupnem znesku 317.5 milijonov šv. fr. (4 milijarde dinarjev), ker se smatrajo za rentabilna.

Razprava na plenarni seji se je pričela z uvodnim govorom predsednika upravnega odbora Medn. urada dela Sira Atula Chatterja, nato je francoski delegat Caken — Salvador predlagal, naj bi se poverilo nadaljno obravnavanje stalnemu komiteju, ki naj bi v podrobnostih obdelal to važno vprašanje, za njim pa je dobil besedo jugoslovski delegat Ivan Mohorič.

Politični pregled.

Govor ministra Puclja na taboru JRKD pri Sv. Jakobu ob Savi je bil pomenben zlasti v dveh ozi-rih. G. minister je ostro obsodil rovarenje nekaterih gospodov, ki skušajo čolniček nepolitične Zveze bojnikov speljati v motne politične vode. Obenem je g. minister kot poslanec dravske banovine protestiral proti temu, da bi se svečanost 1900-letnice Kristove smrti zlorabljala v politične namene. Po ministrovem mnenju takšna svečanost nikakor ne spada na Stadion, na katerem se sicer odigravajo športne in telovadne tekme. Ravnotako g. minister ne more soglašati s tem, da se jubilej demantne maše g. nadškofa dr. Antona Bonaventure Jegliča veže na jubilej Boga. Radovedni smo, kaj bo oblast ukrenila v obeh slučajih in, če ni vse to le privatno mnenje g. ministra Puclja. Tudi bi radi vedeli, če bodo oni visoki krogi,

Hočem se ženiti. Prva skrb je, da kupim zibelko, potem si pripravim posteljo, na kar pričnem nad njo razprezati streho; nevesta se bo že dobila, saj je dosti ljudi na svetu!

Motiš se, prijatelj, če misliš, da je ta primer osamljen v našem javnem življenju. Prostora je v najmanjši koči, če ljubezen ne preneha v prvi noči.

Premisli to in ne pričenjaj graditi pri dimniku! V zdravem gospodarstvu je sila naše države. In če bi ne bilo zdravo, jo ozdravljajmo! Zdravniki smo sami, zdravila nam bodijo „um in volja“!

Josip Lapajne.

Govor ministra n. r. Ivana Mohoriča.

Jugoslovski delegat Ivan Mohorič se je najpreje zahvalil organizacijskemu odboru konference, da je staval pereče vprašanje na dnevni red in ugotovil, da zadostuje mal vpogled v seznam programa javnih del, ki jih predlaga odbor Društva narodov, za ugotovitev, da so javna dela najpotrebnejša in najnujnejša predvsem v agrarnih državah vzhodne in jugovzhodne Evrope. Ako se program del Društva narodov nanaša predvsem na Jugoslavijo, Rumunijo, Bolgarijo, Poljsko Letonsko in Madžarsko, ni to zgolj slučaj, zakaj v odboru D. N. so bili najizbranejši strokovnjaki, ki so podrobno razmotrivali vso ogromno množino predlogov, ki so jih bili prejeli in iz njih izbrali samo one, ki imajo poleg važnosti za zaposlitev delavnih sil tudi zajamčeno rentabilnost, predvsem pa projekte, ki imajo mednarodni značaj in pomen. Ako je ta odbor predložil konferenci detajliran program, ki je bil sprejet soglasno, je to storil radi tega, ker je bil prepričan, da so težkoče v teh državah največje.

Predlagana javna dela naj bi se izvršila s pomočjo mednarodnega sodelovanja pod vodstvom strokovnjakov D. N. Agrarne države ne razpolagajo same z zadostnim kapitalom, njihova kreditna kriza je znana in splošna, ali one imajo sirovine in delavne moči, ki bi se angažirale za izvršitev teh del. Govornik je tu posebno poudarjal važnost zboljšanja železniškega omrežja in cestne mreže v Jugoslaviji za velik mednarodni promet.

V svojem nadaljnjem govoru je g. Mohorič objasn timer utemeljil pomen podpiranja agrarnih držav in obenem dokazal rentabilnost javnih del v Jugoslaviji. Svoj govor je zaključil s predlogom, da se dopolni program del z izgradbo mreže mednarodnih telefonskih kablov skozi Jugoslavijo in Balkan v Orijent, ki so za bodoči razvoj trgovskih stikov z bližnjim vzhodom najvažnejšega pomena, in s priključitvijo francoskemu predlogu za ustanovitev stalne institucije, ki naj izvrši vsa potrebna predela za izvršitev javnih del.

ki dajejo počenjanju „bojnikov“ potuho, sedaj izvajali posledice, ko jih je g. minister Puclj javno podučil, da so na krivi poti*).

Po telefoničnem poročilu iz Beograda je bil kongres JRKD otvorjen ob velikanski udeležbi delegatov iz vseh banovin. Na predlog predsed. Uzunovića je kongres odobril spremembo dosedanjega imena stranke v „Jugoslovensko nacionalno stranko.“ Več o kongresu v prihodnji številki.

Narodna skupščina se sastane dne 24. t. m., da reši nekaj važnih zakonskih predlogov. Zasedanje senata sledi 28. t. m. v isto svrhu.

Pogodba štirih velesil je bila podpisana v Rimu z dosti manjšo slovesnostjo, kot se je pričakovalo. Podpisali so jo le poslaniki posameznih držav v Rimu — izvzemši Italijo, za katero je pogodbo podpisal Musolini, namesto predsednikov vlad ali vsaj zunanjih ministrov, kot so napovedovali italijanski listi. V prvoten načrt pogodbe, ki je imel čisto revizionistično ost, je bilo prilite dokaj vode, da se Mali Antanti zaenkrat ni bati nobenega presenečenja. Sicer pa „uzdaj se use i u svoje kljuse“! Eno ugodno posledico ta pogodba že ima. Po svetu se je namreč utrdilo mnenje, da smo z njo za 10 let varni pred vojno med evropskimi velesilami. In to ni baš malo.

* Kr. banska uprava drav. ban. je z odlokom Pov. II.—2 št 2871-2 dne 15. julija 1933 razpustila Zvezo bojnikov v Ljubljani zaradi prekoračenja delokroga.

Mala Antanta dela z vso resnostjo na to, da se njene članice ne povežejo le politično, ampak tudi gospodarsko, kulturno, v zakonodaji i. t. d. Te dni so bili izravnanji neki malenkostni spori med Jugoslavijo in Čehoslovaško, ki so pa znatno ovirali izmenjavo blaga. Pričakuje se, da bodo v prihodnje bolj prihajali do veljave praktični gospodarstveniki in da se bo formalistični birokratizem moral umakniti potrebam vsakdanjosti. Mala Antanta je pripravljena stopiti v najožje gospodarske stike tudi z Nemško Avstrijo in Madžarsko. Doslej so v tem oziru prihajali z Dunaja

in Budimpešte le odklonilni glasovi, ker stojita obe državi pod protektoratom Italije. Zadnje vesti pa poročajo, da sta se Francija in Italija sporazumeli o gospodarski obnovi Podunavja. Zato časopisje ne izključuje več možnosti, da se ustanovi Zveza Podunavskih držav, ki bi pri popolni politični samostojnosti njenih članic — ne vodila le skupne gospodarske politike, marveč bi bila vezana tudi po finančnih in trgovsko-političnih sporazumih. Od take formacije bo gotovo imela tudi Jugoslavija znatno korist.

Tedenske novice.

Današnji številki smo priložili položnice in prosimo vse one, ki so se javili kot naročniki, da poravnajo naročnino. Obenem prosimo tudi vse tiste, ki se niso prijavili, pa so do zdaj prejeli list, da po položnici nakažejo naročnino in s tem postanejo naročniki. Opozorjamo, da bomo odslej pošiljali list samo onim, ki bodo imeli naročnino v redu poravnano. Plačajo lahko samo za četrt leta. Din 10 — bo vsakdo zmogel. Oni pa, ki so naročnino že poravnali, naj shranijo položnico za drugič.

Opekarna žrtev ognja. Preteklo soboto je v Dvorski vasi pri Begunjah na Gorenjskem postala žrtev plamenov velika in moderno opremljena opekarna, last g. Feliksa Schindlerja, ki je bil dolgo vrsto let ravnatelj valčnega mlina V. Majdiča v Kranju. Kljub vsem naporom gasilnih društev iz Hlebcev, Mošenj, Begunj in Radovljice je zgorelo ogromno poslopje z vsemi stroji, zalogami opeke in strojnimi oljem do tal. Škoda je milijonska, vendar je v glavnem krita z zavarovalnico. Prizadeji pa so predvsem vaščani, ki jim je opekarna nudila vsakdanji kruh.

Zadnja pot inž. Jožeta Mihevca. V soboto so pokopali na Viču pri Ljubljani inž. Jožeta Mihevca, ravnatelja podjetja „Šipad“, katerega je v njegovi pisarni v Drvaju ubil s tremi revolverskimi strelji eksaltirani zločinec Paška Jakovljevič, ki je bil radi nerednosti, alkoholizma in razburljivosti odpuščen od podjetja. Na zadnji polji ga je spremilo številno občinstvo. V imenu podjetja se je ob grobu poslovil od njega generalni ravnatelj „Šipada“ inž. Ulmanky, ki je povdarjal zlasti veliko socialno ljubezen, ki jo je imel pokojnik do delavstva. Bodi mu lahka domača zemlja!

Pavel Bobnar:

Pesem ljubezni.

Stopil je iz hiše pod milo nebo. Dolgo ga že ni videl. Skrbno je zaklenil vrata za seboj in se napolnil s svojimi gosli k njej, čeprav mu je še vedno radi slabosti zastajal korak. Plaho je stopal proti njeni hiši, ki je stala koncem vasi, obdana z grozdem in vrtom, v katerem je lahko šuštelo sadno drevje. Na drugem koncu ga je spremljalo žuborenje potoka, da se je zdelo, kakor bi združeno pevala sanjajočemu stvarstvu melodijo tihe radosti. . . . Tudi luna je na nočnem nebu, poleg neštevilnih zvezd, razlivala svojo blede svetlobo na površino matere zemlje.

V tej lepi in svečani noči je hitel Jože k oknu svoje Marice. Videl je, da je ravnokar v njeni sobici ugasnila luč. Zato je nekoliko počakal, da bi ga preje ne opazila. — V zvoniku vaške cerkve je odbila enajsta ura. Takoj nato pa so zakrili luno oblaki, da je nastala hipoma tema. . . . Jože je bil tega vesel, saj je tako lahko neopažen dospel pod njeno okno. Uglasil si je godalo in kmalu so zaigrale gosli nežno in plakajočo pesem, ki jo je čaral z večjo roko iz strun. Čudežno — kakor omamen sen se razlivajo glasovi po zraku, da bi napolnili vsako dušo z onim globokim in večnim hrepenenjem, ki se porodi v globočini srca, in ki privre na dan tako silno, da mora obmolkniti v bajni skrivnosti vsako pozemsko bitje —

Vsenaokoli mir — utihnili so vrhovi dreves, potok je onemel; vse je prislunilo in poslušalo zavzeto — le sladki glasovi gosli Jožetovih so polnili veličastno tišino. Med njimi pa — čuj, . . . se je zdajci zaslišal tudi človeški glas — smrtnobolestno, kakor bi prepevala ranjena duša, ki išče tolažbe in pokoja:

„Dekle, daj mi rož rdečih“ — —

Zalobno se je glasila ta pesem. — Bila je Jožetova. Z njo mu je priklopela iz srca vsa tuga in hrepenenje njegovo, saj je sanjal vso dolgo dobo boleznile o njej, ki si jo je izvolil in okrog katere se je v koprnenju zrcalila edina njegova sreča.

Luna je bila še vedno zakrita od oblakov. Le enkrat se je za trenutek pokazala, a je takoj nato

zopet izginila. Gluho krajino so še vedno polnili čarobni akordi ljubavne pesmi. Naposled so utihnili. Stvarnica se je pogreznila v mrtvaški molk. . . .

Jožetu se je zazdelo, da je videl na oknu belo senco; zato je nekoliko prenehal. Kmalu pa je ponovno zaigral o dekletu, — ki ji je zvenel nagelj in usahnil rožmarin — —

Še predno pa je mogel Jože skončati — posveti luna izza oblakov. V tem svitu pa se ujmeta dva pogleda, iz katerih je do sedaj naredko seval motni odsev nezaupanja. Gledala sta se — gledala nepremično toliko časa, da je zopet utonila luna v meglo.

Tiho in s povešeno glavo je stopil Jože proti oknu svoje izvoljenke. Ona mu je vrgla v pozdrav — šopek rdečih in belih nageljnov. Pobral ga je z mehko roko, pritisnil na blede ustne in — zajokal — —

Tudi Marica je bila zadnje čase neizmerno nesrečna. Ogibala se je celo svojih prijateljic in doma dostikrat na tihem jokala. Zvedela je, kako hudo je bil Jože zbolel. Imela ga je zelo rada, dasi mu ni še tega doslej nikdar razodela. Mati jo je zaman spraševala, kaj ji je. Nikomur ni zaupala svoje skrivnosti. Rajši je trpela sama. Šla je dostikrat v gozd in tam sanjala o sreči — ki jo je zapustila — —

„Nocoj —, to noč naj se mi odkrije bodočnost,“ dihne trepetajoče dekletu in si ogrne plašč. Nato pa je odhitela po stopnjicah k njemu, o katerem je že skoro slutila, da bo — umrl . . . Prišla je do njega, kot da ga je slučajno srečala. Pozdravila ga je, ter mu podala roko. Začuden ga je pogledala, ker je bil zavil v meglo žalosti. Nagovorila ga je mehko in proseče: „Jože — ne jokaj! — Tvoje solze mi kapajo pekoče v srce“ . . .

Po teh besedah se otrese mladenič, kakor verig, solz. Zagleda se v njene milobne oči in jo vpraša: „Marica — povej mi resnico: Ali me iskreno ljubiš?“ . . . „Da, ljubim te nad vse — neizrečeno!“ se je glasil odgovor. Solze bolesti so se posušile in dva srečna človeka sta se združila — v prvi objem . . .

Po dolgi, blaženi minuti, spregovori prvi Jože: „Čuj me, Marica! Prosim te — ne odbij mi še sledeče prošnje: Odidiva pred znamenje križa, in priseživa — večni zvestobi!“ — Ni mu ugovarjala. Molče

Žrtev zločinca. V Dugem selu je iz maščevanja ustrelil kmet Toma Koščec bivšega podpredsednika Hrvatske seljačke stranke Josipa Predavca. V trdnem prepričanju, da ga je Predavec gospodarsko upropastil, je Koščec iz zasede z lovsko puško pogodil Predavca v trebuh. Ranjenec je po prevozu v zagrebško kliniko izdihnil.

Težka nesreča. V rudniku Kreka je večja plast premoga podsula delavca Luka Andriča. Poškodbe nesrečnega rudarja so zelo resne.

Strašna vročina. V Gjevgljiji v južni Srbiji je bilo pretekli teden v senci 37°C, na soncu pa celo 47°C.

Vlom. V Zagrebu so prejšnji teden nepoznani zlikovci vlomili v izložbeno okno Jugoslavenske banke in odneli za 16 tisoč dinarjev zlatnikov.

Šenčur pri Kranju. Jutri popoldne se vrši velika gasilska tombola. Glavni dobitek je vol, potem lepa sobna oprava, vreča moke in nad 200 drugih krasnih dobitkov. Opozorjamo vse okoličane, da ne zamude ugodne prilike!

Selo pri Bledu. Opozorjamo vse Gorenjce, da se vrši v 30. julija v Selah velika gasilska tombola s krasnimi dobitki. Po tomboli bo veselica na prostem. Prireditelj se vrši ob vsakem vremenu.

Iz Kranja.

Občinska seja. V torek ob 6. uri popoldne se je vršila v posvetovalnici mestne hiše občinska seja s sledečim dnevnim redom: 1. Odobritev zapisnika občinske seje z dne 21. aprila 1933. št. 943 2. Naznanila županstva 3. Trošarina na vino dobavljeno neposredno od producenta 4. Odobritev bilance „Mestne hranilnice v Kranju“ za leto 1932 5. Izpopolnitev odsekov.

Pri tej seji so bili prvič navzoči novoimenovani občinski odborniki, ki so sami zavedni naprednjaki, člani Sokola ter znani javni in kulturni delavci. Značilno za kranjske razmere pa je, da sta proti njim in v obrambo odstavljenih odbornikov nastopila dr. Šemrov, znan sokolski delavec, in tukajšnji advokat dr. Beno Sabothy.

Sejo je otvoril predsednik g. Ciril Pirč. Pred prehodom na dnevni red je prosil za besedo odbornik dr. Šemrov, ki je skušal na podlagi §§ 59 in 129 novega zak. ugotoviti, da se seja ne more vršiti, ker niso bili vabljeni k isti vsi odborniki (mislil je odstavljene) in ker ni bila objavljena tri dni pred sklica-

ga je prišla za roko in odšla sta dalje. Zopet posije luna, kakor da jima hoče rezsvetljevali pot. Še nekaj korakov — in že sta bila na mestu pred znamenjem . . .

Po kratkem molku se zasliši proseč mladeničev glas: „Marica, ali mi ostaneš zvesta do smrti?“ —

„Ostanem ti zvesta in ljubila te bom — preko groba,“ mu je tiho odvrnilo dekletu in seglo v desnico. Tedaj pa — kot bi bil prisluskoval bron njenemu pogovoru — se zaslišijo monotani udarci kladiva iz bližnjega zvonika. Ura je odbila polnoči . . .

Po tem svetem trenutku zaigra Jože ponovno in igra, kakor še morda nikoli v življenju. Iz njegovih gosli je veselo donela pesem:

„Prišla bo pomlad —“

Ko je končal, je zavil gosli v črno svilo, nato pa jih ponudil Marici, rekoč: Vzemi, draga, te moje gosli, ki naj ti bodo odslej nevenljivi simbol nocojšnega večera! In kadar jih pogledaš, naj ti oživi spomin — neizbrisni spomin na današnjo obljubo! Izpolni jo v zvestobi — kakor si mi obljubila! . . . Za danes pa se ločiva. Postajam truden in potreben počitka — ker nisem še zdrav“ . . . Pri zadnjih besedah jo bolestno pogleda.

Molče sprejme ona poklonjeno ji darilo in mu ponudi desnico. Krepko sta si še v slovo stisnila roki. Potem se razideta. Solze so se lesketale v njunih očeh, čeravno sta si obljubila, da se zopet prej ko bo mogoče snideta . . .

Marica odhiti proti hiši in se pri vratih še enkrat ozre za Jožetom. Še vedno je zrl za njo. Zopet sta se ujela s pogledi in ona je dvignila belo roko v pozdrav . . .

Z radostnim srcem je odšel Jože po tem srečnem doživetju na svoj dom. Korak pa mu je bil počasen in težak. Začela se mu je polagoma vračati bolezen — —

Oblaki so se razpršili. Na modrem safirnem nebu so bledele zvezde. V vsemirju je zažarela Danica. Luna se je začela pomikati proti zatonu. Človeški rod pa je mirno počival po težkem in izmučenem dnevu.

canjem na občinski deski. G. predsednik je pojasnil, da je bila seja povsem pravilno objavljena, vse ostalo bodo pa gg. odborniki lahko povedali, ko se bo prečital odlok banske uprave, ki je polnomočen in bodo zato vsi sklepi današnje seje veljavni, čeprav je dr. Šemrov trdil nasprotno. Nato je g. predsednik prešel na dnevni red. Na predlog g. R. Mayrja se zapisnik zadnje seje neprečitano odobri. Nato prebere g. predsednik razne dopise, tako odlok banske uprave, s katerim ista v celoti potrjuje občinski proračun za leto 1933, odgovor elektrarne Mayr & drug na prošnjo mestnega županstva, da zniža elektrarna cene toku za cesno razsvetljavo in privatnikom, odlok banske uprave o imenovanju novih odbornikov — ob kateri priliki je g. predsednik novoimenovalne odbornike toplo pozdravil in jih pozval k nesebičnemu delu za procvit občine — in dopis odstavljenih odbornikov, ki obveščajo županstvo, da so se proti razrešitvi pritožili na upravno sodišče in v katerem prosijo županstvo, da obvesti o tem bansko upravo. Po prečitaniu zadnjega dopisa je prosil za besedo odbornik dr. Beno Sabothy, ki je, kakor preje dr. Šemrov, skušal dokazati neveljavnost odloka banske uprave in obenem prosil g. predsednika, da obvesti g. bana, da sedita v odboru dva ožja njegova sorodnika, kar je po novem zakonu o občinah nedopustno. Ko je sreski načelnik dr. Ogrin objasnili, da ta novi zakon ne velja za stare občinske odbore, ki so bili imenovani, se je seja nemoteno vršila dalje.

Pri 3. točki dnevnega reda se je sklenilo, da se od vina, ki ga dobe privatniki naravnost od producenta, pobira tudi občinska trošarina in sicer en dinar od litra.

Pri 4. točki je tovarnar g. Fock obširno razložil poslovanje Mestne hranilnice v pretečenem letu. Iz bilance z dne 31. decembra 1932 je razvidno, da je v hranilnici vlog na knjžice in tekoči račun v znesku Din 44.750.444.88. Čisti dobiček za leto 1932 je znašal Din 30.617.10, gotovine pa je bilo v blagajni Din 147.335. Bilanca je bila soglasno sprejeta in je bila upravi hranilnice izrečena za njeno vestno poslovanje zahvala.

Pri zadnji točki so bili izpopolnjeni posamezni odseki z novoimenovalnimi odborniki, na kar je g. predsednik zaključil sejo.

Izlet. Krajevna protituberkulozna liga v Kranju priredi v nedeljo dne 23. julija 1933 poučni izlet na Golnik. G. šef-zdravnik Dr. Neubauer bo iz prijaznosti razkazal zdravstvene naprave v zdravilišču in tolmačil moderni način zdravljenja jetike. Zbirališče ob 15.30 v parku pred zdraviliščem na Golniku. Do tam prideš lahko s tržiškim vlakom, ki odhaja iz Kranja ob 13.10 in pride v Križe ob 13.36. Od postaje do sanatorija je pičlo uro hoda po lepi, senčnati pešpoti. Ali pa jo ubereš preko Kokrice, Sp. Tenetiš in Gorič do Golnika (12 km). Odbor krajevne lige želi, da se tega izleta udeležite v čim večjem številu. V slučaju slabega vremena seveda izlet odpade, ter se bo vršil pozneje.

Kino Nar. dom obvešča, da bo prihodnji teden na programu izborna vojaška veseliga „Polkova hči“. V glavni vlogi nastopi znana filmska igralka Anny Ondra.

Iz Tržiča.

Lepo uspele gasilske slavnosti ob priliki 50-letnice domačega gasilskega društva, združene z zletom Jugoslovanske gasilske zveze v dneh 15. in 16. julija so dokazale, da je tržiško gasilstvo v vsakem pogledu kos svoji nalogi. V času 50 let si je nabavilo 7 brizgalen, od katerih je 4 radi zastarelosti odprodalo društvom v manjših krajih, samo pa ima danes tri motorke, ki morejo udušiti tudi najstrašnejši ogenj v doglednem času. S cevmi je prav tako bogato preskrbljeno. Društvo ima dalje dve zlozljivi lestvi, eno mehnično in eno navadno, dalje reševalni prt, sanitetni voziček in več voz za cevi. Vrednost inventarja je cenjena na 800.000 Din. V 50 letih se je pri društvu izmenjalo 7 načelnikov, od katerih pokriva hladna zemlja že 5. V tem času je umrlo še 37 drugih društvnikov, ki počivajo vsi na domačem pokopališču. Od ustanovnikov je danes še 7 živih, ki so vsi prejeli pri nedeljski slavnosti odlikovanja svoje gasilske zveze za vestno službovanje. Pravitako sta bila odlikovana tudi načelnik tržiške župe g. Karel Bocak in načelnik domačega društva g. Jeglič Blaž.

Proslava pidesetletnice je bila zamišljena v velikem stilu. Pokroviteljstvo je prevzel ban dravske banovine g. dr. Drago Marušič, ki se je pripeljal na dopoldansko slavlje. Udeležil se je tudi slavnostnega zbora, kjer je v izbranih besedah pozdravil mnogobrojne goste in izrekel svoje iskrene čestitke. Slavlje so počastili dalje mnoge odlične osebnosti, od kate-

rih omenjamo v prvi vrsti zastopnika ministra za telesno vzgojo g. Josipa Turka, starosto Jug. gas. zveze, našega gasilskega vojvodo, ki je prihitel kljub vsem nadlogam, ki ga tarejo, v svoj priljubljeni Tržič, ki ga je zopet od svoje strani sprejel izredno prisrčno. Kapetan g. Stanojevič, je zastopal komandanta drav. divizije generala Cukovca, navzoči so bili dalje sreski načelnik dr. Ogrin iz Kranja in številni gostje od blizu in daleč.

Spored slavnosti je obsegal bakljado, drugi dan gasilsko mašo s poklonitvijo umrlim gasilcem, slavnostni občni zbor, pregled gasilcev na glavnem trgu, mimohod, banket in pripelje spominskega traku. Vse se je izvršilo točno po začrtanem programu. V nedeljo popoldne je bila potem gasilska veselica na športnem prostoru poleg Sokolnice. Na večer pa je prihrumel ogromen vihar, ki je končal veselico, še predno se je mogla prav razviti. Gostje so se preselili sicer v Sokolnico, ki pa je za tako množico ljudi absolutno premajhna. Društvo bo radi tega trpelo občutno izgubo na svojih dohodkih. Pri vseh točkah sta sodelovali domača godba in pa godba 40. pešpolka iz Ljubljane. Slednja je žela za svoje eksaktno igranje obilno pohvalo in priznanje.

Žalostne številke. Sedanja gospodarska kriza je zajela ves svet in ni prizanesla nikomur. Jasno se zrcali v številkah zaposlenosti naše obrti in sprejemanja novih vajencev. V letu 1929. so tržiški obrtniki sprejeli v uk 40 vajencev in vajenk, v l. 1930. — 32, 1931. — 21 in v letu 1932. komaj 11. Torej se je v štirih letih skrčilo število vajencev in vajenk za 75%. Prav porazne pa so številke za čevljarje, ki so l. 1929. sprejeli v uk še 11 vajencev, lansko leto pa samo enega. Ostale obrti se kolikor toliko še drže svoje višine, napredovale so po številu vajenk le šivilje, ki so imele l. 1929. 3 nove vajenke, lansko leto pa 7. S tem pa seveda nikakor nočemo reči, da bi bila v isti meri porastla tudi ženska nečimernost v oblekah, ne, porast vajenk je povzročil pritisk obrtnih oblasti, ki so prodrle z zahtevo, da mora biti šivilja prav tako izučena, kakor krojač ali kak drug obrtnik. V vseh letih, ki smo jih zgoraj navedli, je Tržič sprejel na novo v uk 104 vajence, od katerih so imeli 83 triletno učno dobo, 6 tri in polletno, 15 pa štiriletno. Brezplačno je bilo v uku 29 vajencev, 62 sta imela vso oskrbo pri mojstru, 13 pa jih je dobivalo odškodnino v denarju za svoje delo. Prejšnja leta pred 1929. je štela obrtno-nadaljevalna šola po 120 vajencev, lansko leto je to število padlo izpod 50. Te številke govore zgovoren jezik, ki nas vse opominja, da pretirano varčevanje ni pravo gospodarstvo, da smo svoje potrebe v vsakem oziru preveč omejili in da je zato gospodarstvo preveč opešalo. Treba bo nujno kreniti na druga pota, če hočemo take porazne številke popraviti v normalne.

Lepa nedelja in pa ugodnost polovične vožnje izletniških vlakov je za naše planine pravi blagodat. To nedeljo je pohitelo na vse kraje od vlaka gotovo svojih 100 gostov. Avtobusno podjetje P. Goričana pa je dobilo dovoljenje kr. banske uprave za redno prevažanje potnikov od jutranjega vlaka do orožniške postaje pri Sv. Ani. Vožnja stane v eno smer samo 8 Din, v obe pa se temu primerno poceni. Ljubljčan, ki se posluži te zveze, je že ob pol devetih lahko na Kofcah, na Zelenici ali na Ljubelju, opoldne pa na Košuti, na Begunščici ali na kateremkoli drugem vršacu naših Karavank. V tem času ne doseže vrhov v nobenem drugem predelu in v enem dnevu ne opravi nikjer takih tur kakor ravno v tržiškem kotu. Ali ne bi mogla tudi tržiška podružnica SPD, kakor napr. litijska in druge, stopiti v zvezo s planinskimi društvi v Zagrebu in nižje doli in pripraviti množinske izlete v naše kraje?

Osebna vest. Tržiški kaplan g. Škvarča je odšel iz Tržiča na novo službo v Kočevje. V Tržiču je bil eno leto in je bilo to njegovo prvo službeno mesto. Pri vernikih je bil prav priljubljen in ga bodo nekateri naravnost težko pogrešali. Kdo pride na njegovo mesto, še ni določeno. Za Tržič pa bi bilo potrebno, da se ustanovi posebno katehetsko mesto za meščansko in osnovno šolo, da bi se tako razbremenili farni duhovniki od pouka verouka, ki ga je v vseh šolah tedensko nad 40 ur, ne vstevši hoje k Sv. Ani in v Dolno, ki spadata pod tržiško župnijo.

Iz Kamnegorice.

Na gorenjskem je „fletno“ so visoke gore, pa bistri studenci — in bele ceste.

Narodna.

Resnične so pač besede, ki sem jih pred letom slišal od nekega svojega prijatelja Štajerca, ki je obiskal našo Gorenjsko in rekel: „Ja, zares je lepa na-

ša domovina! Kdor še ni videl lepe Gorenjske, ta ne pozna lepote naše mile domovine“.

Kje je izmed lepih krajev divne gorenjske starodavna Kamnagorica, to je že marsikom znano. Ta zares divni gorenjski kraj je v obližju znane božjepotne romarske cerkve na Brezjah, pa v obližju Podnarta, Otoč in Kroepe.

Sleheri tujec se bo ustavil in občudoval to zares zgodovinsko Kamnogorico. Več kot polovico hiš je starih že več stoletij; in kako umejniško so izdelane! Dalje so v Kamnogorici tudi starodavne kovačnice, kjer že od nekaj izdeljujejo žreblje. Trudni popotnik — izletnik, je v znani gorenjski gostoljubnosti povsod najboljšje postrežen; bodisi v „Pensionu — Jelovca“ (kjer lahko dobi tudi vso oskrbo za dalj časa) ali pa v starodavni Kapusovi gostilni. Tu bo vsak tudi z začudenjem ogledoval v lovski sobi nešteto lovskih spominov od našega obče znanega urednika „Lovca“, pisatelja in pesnika g. Vladimirja Kapusa. Od prijaznega gospoda Kapusa bo lahko zvedel tudi vse znamenitosti iz zgodovine Kamnegorice. V tej poletni vročini pa se tudi lahko vsak ohladi in okrepča v lepem in hladnem Kapusovem vrtu.

V nedeljo 23. t. m. bo v Kamnogorici povodom 40 letnica gasilnega društva gasilska veselica z godbo in srečolovom. Prijatelji lepih naravnih krasot ste vabljeni, da pridete ta dan v Kamnogorico. Nobenemu ne bo žal, v trajnem spominu mu bo ostala ta nedelja.

Iz Kamnegorice Vam še poročam, a zaenkrat končam. Na svidenje Vam kliče vsem Tone Stražar.

Z Bleda.

Sezijsko življenje na Bledu. Po deževnem juniju in izven vremenske oblasti Sv. Menarda, so zavladali na Bledu pravi poletni sezijski dnevi.

Po mnogoštevilnih ekskurzijah v mesecu juniju, in začetkom julija so začeli prihajati v večjih skupinah tudi poletni gostje na oddih. Posebno veliko število ekskurzij je bilo letos iz bratske Čehoslovaške. Žal, da se takim obiskom izkaže premalo pozornosti od merodajnih faktorjev.

Danes poteka sezijsko življenje normalno. Predpoldne je v grajski kopelji kot v mravljišču. Stari znanci se najdejo, in nova poznanstva se sklepajo. Zvečer, ko zažarijo žarnice, se obrne vse življenje v kavarno Kasino in Toplice. Mladi svet raja pozno v noč. Iz mehkih kavarniških foteljev opazujejo stare dame počenjanje mladih. Misli jim pa uhajajo nazaj v njih mlada leta.

Iz Kamnika.

Smrt lekarnarja dr. R. Karbe. Dr. Karbe ni več! Tako je odjeknilo 11. t. m. zvečer po mestu, ki se je zavilo v globoko žalost. Pokojni je bil dolgoletni starosta kamniškega „Sokola“, predsednik „Čitalnice“ in drugih narodnih društev. Z njim se je za vedno poslovil od nas mož v pravem pomenu besede, kamenit značaj, idealist, nacionalist, ki je posvetil svojemu narodu vse sile in celo svoje življenje. Šele ob njegovi smrti se zavedamo, kaj smo z njim izgubili, šele sedaj, ko strmimo v veliko vrzel, ki je nastala v narodnih društvih, vemo ceniti njegovo delo. Slava njegovemu spominu!

Mučen incident pri pogrebu dr. R. Karbe. Zadnja pot dr. Karbe je bila veličastna. — Kamnik se je dostojno poslovil od svojega dobrotnika in svojega bivšega župana. Od blizu in daleč so prispele množice, da se še zadnjič poklonijo in poslove od velikega pokojnika. Razvil se je dolg sprevod, ki se je ustavljal pred domom „Nar. čitalnice“. Tu se je od bivšega predsednika poslovil čitalnični podpredsednik g. dr. Janežič. Gotove kroge je že dejstvo, da se bo sprevod pred „Čitalnico“ ustavil, bodlo v oči in so delali ovire. Šele na intervencijo je bilo milostno dovoljeno, da se sme sprevod ustaviti.

Na žalskem pokopališču se je v imenu kamniškega „Sokola“ poslovil od svojega staroste br. prof. Peterlin, v imenu župne uprave br. župni starosta dr. Pipenbacher iz Ljubljane in kot ožji prijatelj g. dr. Potokar. Za njim je hotel govoriti v imenu lekarniške komore g. mg. ph. Bakarčić iz Ljubljane, a mu je g. dekan že po par besedah prepovedal govoriti z motivacijo, da govor ni bil prijavljen. Priznavamo g. dekanu Mateju Riharju, da ima kot župnik — upravitelj cerkvenega pokopališča pravico dovoljevati in prepovedati govore, nikakor pa ni umestno, še manj pa fair, da kaže na tak način ob odprtem grobu svojo nenaklonjenost napram pokojnemu in ne dovoli govoriti celo njegovemu stanovskemu tovarišu. Značilno je, da so se nad takim ravnanjem zgražali celo ljudje, ki „Sokolu“ niso ravno naklonjeni. Pri tej priliki naj omenimo, da je isti g. dekan v govoru prof. Peterli,

na, ki mu je bil predan v cenzuro, prečrtal stavek „to viteško društvo“ — mišljeno je sokolsko. Si bomo zapomnili!

Iz Tuhinjske doline.

Gasilska veselica v Češnjicah. Naši občani so si letošnjo spomlad ustanovili gasilno društvo, ki ima že 24 delavnih članov, da na ta način vsaj malo zavarujejo svoje itak borno imetje pred brezvestno požigalčevu roko. Ker je občina prerevna, da bi podpirala novo ustanovljeno društvo, denarna sredstva pa so nam prepotrebna, so si vrli gasilci pomagali s prireditvijo gasilske veselice, ki se je vršila preteklo nedeljo na vrtu načelnika v Malem Rakitovcu. Gasilci so z vso vneto pripravljali vse potrebno, da bi ta veselica, prva v našem društvu, čim dostojnejša in to v prepričanju, da bo vsakdo njih trud in vneto pravilno razumeval, ter da ne bo nasprotnika. Pa so se zmotili. Naleteli so na hudo nasprotstvo prav tam, kjer bi ga človek najmanj pričakoval — pri g. župniku. Ta je namreč prepovedal od sobote do ponedeljka opoldne vsako zvonjenje, še ura ni smela

biti, v nedeljo pa je bral sv. mašo namesto ob 10. uri, kot običajno, ob 4. zjutraj in vse to radi nedolžne veselice, prirejene v človekoljuben namen. G. župnik naj bi raje posetil gasilsko veselico, njegova duhovniška čast bi po našem skromnem mnenju prav nič ne trpela pri tem nasprotno, pokazal bi, da je mož, ki s svojimi farani ne samo živi, ampak tudi čuti. Veselica se je kljub nagajanju vršila v splošno zadovoljnost vseh, ki so imeli „korajžo“ jo posetiti, tako domačinov, kot gostov in vsi so obljubili, da bodo na tako lepe prireditve vedno radi prišli. Dinarji, ki si jih je društvo z veselico in dobitki priborilo, bodo prišli prav za nabavo potrebnega orodja. Ne razdirati, složno delati, to je naše geslo. Na pomoč!

Iz uredništva.

Ostali dopisi pridejo pozneje na vrsto. Podlistek „Vrnitev“ bomo nadaljevali v prihodnji številki. — Če je kdo izmed dopisnikov pomotoma prejel položnico, naj isto vrne, ker prejema list brezplačno. Efektivne stroške bomo povrnili vsakega četrt leta.

SOCIALNA POLITIKA.

Problemi delavstva.

(Nadaljevanje.)

Ker sem že v zadnji številki „Triglava“ obljubil, da bom opisal postopanje tujcev napram našemu življu po tovarnah, zato izpolnujem danes dano obljubo. Za danes se bom omejil le na nekaj slučajev, ostalo bom pa opisal ob priložnosti.

Mnogo se piše po časopisju — posebno še v zadnjem času — o predrznosti prej imenovanih, toda mislim, da je vse to še mnogo premalo. Sem pač mišljenja, da dokler se ne bo udarilo s trdo pestjo po njih, ne bodo imele vse časopisne novice pravega uspeha, kajti oni se na vso našo jezo le posmehujejo in delajo naprej po svojem sistemu. Naš človek pa trpi in škripa z zobmi.

V nekem tukajšnjem podjetju je zaposlen tujec — madžaron, kot ikalski mojster. Ta kultura je popolen vrag v človeški podobi. Psuje naše delavstvo na take nečuvne načine, da se človek, ki posluša dan na dan pritožbe, vpraša, je-li sploh kaj takega mogoče? Bil je že parkrat obsojen radi takih deliktov, toda vse skupaj je toliko zaleglo kot nič. Je pač „nenadomestljiv“ in podjetje mu daje plačo, s katero lahko plača tu pa tam sodne stroške. In taki ljudje so še vedno zaposleni po naših tovarnah, — naš tekstilni naraščaj pa tava okoli brez zaposlitve. Drugi slučaj. Pred kratkim sem izvedel, da je neki importirani nemec nahrulil našega delavca s psovko „Windischer Hund.“ Delavec je to psovko mirno spravil v žep — seveda v strahu za vsakdanji kruhek. To so torej še

vedno sadovi tisočletnega robstva. Vzdržal bi se komentarija — toda ne da mi žilica miru. Torej sedaj, v 15. letu svobode, je kaj takega še vedno mogoče! Mi pa se trkamo na svoja prsa, da smo narodno zavredni in po vrhu še napredni. Mislim, če kaj takega trpimo, smo vse prej kot pa tisto, kar pravimo. Neštelo imamo še takih in podobnih slučajev, toda za enkrat samo to. — Drugi pridejo še na vrsto.

Kako pa s stanovanjskimi prilikami delavcev in nameščencev pri nas? Tudi v tem oziru je naravnost katastrofalno. Po drugih industrijskih državah morajo industrijska podjetja zidati stanovanjske hiše za svoje delavstvo in nameščentvo. Stanovanja dobe delavci in nameščenci seveda brezplačno. Kako pa pri nas? Tudi tu obstoja enak zakon — kako se pa izvršuje je pa spet vprašanje zase. Po nekaterih krajih bi še bilo to vprašanje z raznimi barakami za silo urejeno. Toda to le v nekaterih krajih. Vse drugače pa v pretežni večini krajev in med te spada tudi Kranj. V Kranju imajo nekatera podjetja stanovanjske hiše za svoje nameščentvo, toda še te pridejo v prvi vrsti v poštev za importirane tujce in potem šele za domačine.

Tukajšnja tekstilna tovarna „Jugočeška“ je začela že pred dvema letima zidati „Dekliški dom“ za svoje delavke. Hvala Bogu, spravili so ga tudi „pod“ streho. In pod „njo“ še danes čaka, kdaj se ga usmilijo in toliko izgotovijo, da bo primeren za nastanitev delavk. Seveda, če bi se zidal objekt, ki bi se renti-

ral, bi bil v najkrajšem času gotov.

Toda druge tovarne tu v našem Kranju in njega okolici, niso pokazale niti toliko dobre volje kot „Jugočeška“. Seveda, kako tudi, če nihče tega ne zahteva. Ako bi se delavstvo organiziralo, bi bilo gotovo vse drugače. Le potom organizacije se bo dalo kaj doseči. Znano je, da je zaposlenih v tukajšnjih tovarnah okrog 4000 delavcev oziroma delavk, na žalost pa je od teh organiziranih le zelo mal odstotek. V drugih krajih naše domovine je v tem oziru mnogo boljše. Tu v Kranju se trpinu zelo, zelo počasi odpirajo oči. Toda tega, kar ni zmožen sam, bi morala storiti vlada, to se pravi, da bi morala s posebnim zakonom upeljati enotno nacionalno delavsko organizacijo, katera naj bi ščitila delavske pravice ter tolmačila zahteve in želje delavstva na pristojnih mestih. Na ta način bi se velik del socialne bede na mah rešil. Rešila bi se mnoga pereča vprašanja in naš mali človek bi vsekakor bolj prosto zadihal tudi pri delu. Ne bil bi le uboga suženjska para, ampak enakovreden kot gospodje ravnatelji ter druge višje glave.

Vprašanje delavskih združenj bom obravnaval v posebnem članku. V.

TURIZEM.

Otvoritev modernega kopališča v Radovljici.

Radovljica je letos dobila ob vznožju Oble gorice novo moderno kopališče, katerega svečana otvoritev se je vršila preteklo nedeljo. S tem kopališčem je stopila Radovljica v vrsto naših prvovrstnih letovišč, kajti kopališče odgovarja vsem predpisom športa, higijene in estetike, ter po svoji krasni legi naravnost prelešno vpliva na kopalce. Koliko bo Radovljica pridobila z novim kopališčem v tujsko prometnem oziru, bo pokazala bodočnost že v najkrajšem času. Gotovo pa je, da je Mestna hranilnica v Radovljici, ki je kopališče postavila, napravila Radovljici in njeni okolici neprecenljivo uslugo, sebi pa postavila dostojen spomenik v prizadevanju nuditi prebivalstvu možnost novih dohodkov ne glede na to, da je kopališče za prebivalce velikega pomena tudi v telesno-kulturnem oziru.

Kopališče leži na jugozapadnem parobku Oble gorice, par sto metrov oddaljeno od mesta, obdano od treh strani od prijaznega smrekovega gozdička, ter s krasnim razgledom na Juliske alpe, Karavanke in Jelovco. Okrog bazena je obširno šetališče. Na južni in vzhodni strani so nameščene kabine, ob severni strani je restavracija, ki nudi kopalcu razne vrste okrepčil. Nad bazenom je — moderno in tehnično dovršeno zgrajena skakalnica, raz katere so možni skoki iz višine 3, 5 in 10 m. Kopališču se dovaja

Moj nepozabni vojni tovariš Joža!

Ob 15-letnici njegove smrti se ga spominja Tone Stražar.

Usoda kruta ti ni dala,
da v rojstno legel bi zemljo,
da temkej, kjer ti zibel stala
počilo trudno bi telo —
Počivaj le tovariš mili,
Ti si končal življenja boj,
Ti zmagal si v viharni sili —
zaslužil sladki si pokoj . . .

Pagliariuzzi.

V neizbrisnem spominu je ostala vsem bivšim „Kranjskim Janezom“ od nekdanjega 17. regimenta znaná tirolska gora — Mt. Chiesa. Kraj je namočen tudi z našo kranjsko krvjo; ja še več, koliko mladih, pogumnih naših mož in fantov je na tej „gori smrti“ našlo smrt. Njih trupla počivajo gori, daleč, daleč od mile naše dežele kranjske . . . !

Res je kot je zapel pesnik:

Na tvojem grobu ni točila
predraga ljubljena solza,
na tvojem grobu ni molila
za bratca sestrice Boga . . .

Ko sem meseca aprila v hudem vojnem letu 1918 že v tretje odhajal na bojišče z 39. marš bataljonom sem se seznanil z nepozabnim Hrastarjevim Jožetom, iz okolice Kranja doma. Izmed vseh vojnih tovarišev, ki sem jih do onega časa imel, sva postala najboljša prijatelja z Jožetom. To pa vsled tega, ker sva bila obadva enakega mišljenja; zavedna Jugoslovana, pa oba sva rada brala in pisarila. Znani zagriženi nemčurji so imeli vsi „piko“ na naju; a midva se jim nisva uklonila, ja, čedalje več somišljenikov sva imela krog sebe — vrlih naših gorenjskih fantov! Tam v goratih Tirolah, kjer so nas prerivali iz

kraja v kraj, smo se zbrali ob prostem času tovariši skupaj in peli naše lepe pesmi. Moj nepozabni prijatelj Joža, ki je bil najboljši pevec, je najraje zapel tisto.

Oj ta vojaški boben,
ta bo moj ta velki zvon —
Oj ta mi bo zazvonil,
kadar jaz umrl bom.

Vedno veseli Joža je vselej, ko je odpel to pesem, postal izredno resen in otožen. Pa sem ga vprašal:

„Ti, Joža, zakaj si tak?“

„Veš, Stražar, meni se zdi, da bom našel svoj počitek tu v Tirolah . . . Zato pojem to svojo posmrtnico . . .“

Zadnje dni meseca septembra smo v mrzli jesenski noči korakali po ozki soteski proti gori Mt. Chiesa. Tiho in molče smo hodili. To grobno tišino so od časa do časa motile italijanske granate, ki so nas pozdravljale . . .

Z Jožetom sva korakala skupaj. Naenkrat poltiho spregovori:

„Stražar, na, tukaj imaš mojo fotografijo, pa tole pismo — za mojo Miciko! — Veš, to te prosim, da ji pošlješ, kaj ne, da ji boš?“

Jaz sem Jožeta miril, ga bodril in mu zatrjeval:

„Joža, Joža, kaj boš to mislil, saj si bil že večkrat na bojišču. Vselej si odnesel zdravo kožo, jo boš še sedaj.“

„Ne rečem, da so se me do sedaj izogibale kroglje — a sedaj so mi ure štete. Veš, moje slutnje me niso še nikdar varale. Nič več ne bom hodil po naših lepih gorenjskih krajih, tudi naše tako zaželjene svobode ne bom čakal. Z Bogom, z Bogom, naši kraj in naš očaj Triglav.“

Znašli smo se v strelskih jarkih, kjer je smrt na

veliko kosila . . . Ravno je vzhajalo sonce in krvavo rdeča zarja ga je obkrožala, ko tako milo in bolešno krikne Joža: „Tone, Tone, pozdravljen! — Ne pozabi!“ V naglici se ozrem na tovariša; le še parkrat me je prav otožno pogledal, se močno stresel in za vedno zatisnil oči . . .

Ko smo bili zamenjani, sem izpolnil zadnjo željo nepozabnega prijatelja. S tresočo roko sem pisal njegovi izvoljenki. Prebral sem tudi njegovo pismo. Tole ji je pisal:

Ljubljena moja nepozabna Micika!

Te strašne vojske ni ne konca ne kraja. Veš, nama ne bo usojeno, da bi bila kdaj skupaj . . . Tuja zemlja me bo krila, ne naša domača, to vem. Spomni se kdaj na svojega Jožeta, ki te je tako ljubil . . . ! Pošilja Ti zadnje pozdrave Tvoj zvesti Joža.

Solze ganotja so mi stopile v oči. K temu kratkemu pisemcu sem še dostavil:

Spoštovana gospodična! — Dasi vas ne poznam osebno, Vam sporočam, da sva si bila z vašim ljubljnim najboljšim prijatelja . . . Uresničile so se, kakor vidite, njegove slutnje . . . Izrekam vam sožalje. Hud udarec je zadel vas, a vedite, da se snidemo prej ali slej gori nad zvezdami, kjer ni več ločitve in smrti. Vas pozdravlja Tone Stražar.

Te vrstice nepozabni Joško sem ti napisal v spomin. Kot si slutil, tako se je žal uresničilo . . . Želel si čakati naše narodno osvobodjenje, a ni ti bilo dano. Mi pa smo tako srečni, da smo ga čakali.

Počivaj v miru, Joško, kot vsi tvoji tovariši gori na Monte Chiesa! Ni zastoj tekla naša kri, niste zastoj žrtvovali svojega življenja. Vaše žrtve so nam doprinesle našo lepo Jugoslavijo!

voda iz potoka Zgoše po cevah dolgih cca 2 km. Pred bazenom se vsa voda filtrira in je po ceveh napeljana preko bakrene strehe nad kabinami, kjer se segreje do 30°, v bazen.

Načrte za kopališče je napravil domačin, univerzitetni prof. arh. Vurnik Ivan, ki je v tej zgradbi pokazal vse svoje odlične sposobnosti. Zgradila pa je, kot že omenjeno, kopališče iz lastnih sredstev Mestna hranilnica v Radovljici, predvsem na pobudo svojega predsednika gosp. Vinko Resmana, ki je vložil v celo napravo mnogo nesebičnega truda, ter se ni strašil ogromnega dela in žrtev za doseg postavljenega cilja.

Otvoritveni svečanosti je prisostvovala pretečeno medeljo dopoldan 1000 glava množica prebivalstva, med njimi pa je bilo mnogo tujcev, ki so z zanimanjem ogledovali krasno napravo ter niso štedili z zasluženimi pohvalami. Na častni tribuni pa smo opazili zastopnike uradov in Mestne hranilnice. Takoj v početku svečanosti je intonirala jeseniška godba „Molitev“, svaakar je po uvodnem govoru izvršil svečani akt blagoslovitve radovljiški dekan gosp. Fatur. Predsednik Mestne hranilnice, ravnatelj gosp. Franc Resman, je pozdravil zastopnike oblastev in uradov ter ostale udeležence, orisal zgodovino borbe za lastno kopališče ter se spomnil projektanta arh. Vurnika. Poudarjal je važnost kopališča za Radovljico in okolico. Veliko odobravanje pa je žel njegov poziv na skupno, složno delovanje vsega prebivalstva brez ozira na politično prepričanje, za kar nas bo vesela domovina Jugoslavija in kralj Aleksander. Godba je intonirala državno himno. Sledili so pozdravni govori sreskega načelnika dr. Vrečarja, mestnega župana dr. Dobravca, prvega podpredsednika LPP gospoda Gnidovca in dr. Trillerja, ki se je v imenu občinstva zahvalil predvsem gosp. Resmanu, predsedniku Mestne hranilnice, ki ima za zgraditev kopališča največ zaslug.

Gospod ravnatelj Resman je stopil nato na rob bazena, proglasil kopališče za otvorjeno, ter ga izročil splošni uporabi občinstva. Zadoneli so streli iz možnarja, na skakalnici se je dvignila bela zastava z monogramom „OG“ (Obla gorica), iz višine 10 m pa je izvedel krasen skok na glavo kopališki mojster gosp. Sekovanič. Iz vzhodnega roba bazena pa so se pognali v vodo „Ilirijanci“, ter s trikratnim sportnim „Zdravo“ tudi sportno krstili kopališče.

Kopališče je bilo otvorjeno, jeseniška godba je priredila še kratek promenadni koncert in dopoldanski program je bil končan.

Točno ob treh popoldne se je vršil športni program otvoritve. Sodelovala je Ilirija z celokupno plavalno ekipo, med katerimi smo opazili naše znane rekorderje, tako v plavanju in skokih. Cel program je bil izveden brezhibno. Številno občinstvo ni štedilo s priznanjem pri posameznih točkah drznih Ilirijanov, ki so se pokazali res prave mojstre v svoji stroki. Naše občinstvo bo Ilirijane gotovo s simpatijami vedno sprejelo v svoji sredi, spremljala pa jih bo tudi s simpatijami v predstoječi težki borbi za državno prvenstvo.

Po končanem oficijelnem delu se je pričela razvijati prijetna domača zabava. Bazen je bil kmalu poln domačega občinstva in številnih gostov. Tudi domačine je občinstvo občudovalo v več ali manj posrečenih točkah, izvedenih iz vseh treh višin skakalnice.

Kopališče v Radovljici je otvorjeno. Upamo, da v kratkem ne bo Gorenjca, ki ne bi posetil našega kopališča, saj je vstopnina tako minimalna, da jo bo zmogel prav vsakdo.

Tujski promet pri nas in drugod.

(Nadaljevanje).

Po tujsko-prometni razpredelitvi se je tujski promet v naši državi razdelil sledeče:

	1931		1932	
	oseb	v %	oseb	v %
1) na dalm. obalo	144.910	26.38	132.952	25.88
2) klimatske kraje	49.327	8.98	58.053	11.30
3) kopališča . . .	85.856	15.63	65.598	12.76
4) letov. (zdravil.)	269.249	49.01	257.132	50.06
skupaj	549.342		513.726	

Iz navedene statistike je razvidno, da beležijo največji poset naša letovišča, potem dalmatinska obala, klimatski kraji in na zadnjem mestu so kopališča. Vidno nazadovanje v letu 1932 so imela kopališča, a znatni porast imajo v letu 1932 klimatski kraji.

V letu 1931 je posetilo našo državo 209.797 inozemcev-letoviščarjev, ki so dosegli 842.786 nočnih, v letu 1932 pa je bil poset inozemcev znatno manjši in padel za 62.341 oseb, a nasprotno so se pri manjšem posetu zvišale nočnine za 2.659.

Inozemci-letoviščarji so se v letu 1931 in 1932 porazdelili sledeče:

	1931		1932	
	oseb	v % od vseh inoz. pos.	oseb	v % od vseh inoz. pos.
1) na prim. obalo	72.293	34.46	53.759	36.59
2) „ klim. kraje	15.407	7.33	10.735	7.28
3) „ kopališča	3.361	1.60	2.086	1.40
4) „ letov. (zdrav.)	118.736	56.60	80.876	54.78
skupaj	209.797		147.457	

Po navedeni statistiki posnemamo, da beleži v letu 1932 napredek v posetu inozemcev naša morsk obala in to na škodo letovišč. Z ozirom na celokupni tujski promet v naši državi relativno prednjači glede poseta inozemcev naša morska obala, kar je znak, da vlada precejšnje zanimanje v inozemstvu za našo slikovito in romantično dalmatinsko obalo. Iz statistike se tudi vidi, da inozemci nimajo posebnega interesa za naša kopališča, ki se ne morejo meriti glede komforta z inozemskimi.

Po tujsko-prometni razpredelitvi se je notranji promet, to je Jugoslovanov, v letu 1931 in 1932 porazdelil sledeče:

	1931		1932	
	oseb	v % od vseh Jugoslov.	oseb	v % od vseh Jugoslov.
1) na prim. obalo	72.617	21.40	79.193	21.68
2) „ klim. krajn	33.920	10.—	47.318	12.63
3) „ kopališča	82.495	24.28	63.503	17.38
4) „ letov. (zdrav.)	150.513	44.32	175.256	48.01
skupaj	349.545		365.270	

Ta statistika nam dokazuje, da se je tujski promet naših državljanov v letu 1932 v kljub neugodnim gospodarskim razmeram znatno zboljšal, kar izhaja najbrže iz tega, da so oni naši državljanji, ki so navadno posečali inozemska letovišča in kopališča, vsled deviznih in valutnih neprilik posetili naše domače kraje. Ravno iz tega razloga je velike važnosti, da se naša tujsko-prometna propaganda vsmeri v večji meri v naši državi in naloga naših tujsko-prometnih organizacij, da v bodoče privabijo v svoje kraje čim več takih, ki so v prepričanju, da so inozemska letovišča boljša, odhajali tja.

V letu 1932 je poset kopališč po naših državljanih vidno nazadoval, a nasprotno se je dvignil obisk letovišč in klimatskih krajev. Skupno smo imeli v letu 1932 2,833.188 nočnih in sicer imajo 845.445 nočnih inozemci, a 1,987.743 naši državljanji. Od skupnih nočnih odpade samo na kopališča 952.558 ali 33.62% vseh doseženih nočnih iz česar sklepamo, da so tujci ostali povprečno po največ časa v kopališčih.

Sedaj nas pa zanima, v koliko je bila dravska banovina soudeležna na celokupnem tujskem prometu. Kakor so pri nas statistični podatki v vsakem pogledu nezadostni, tako se je tudi v tujskem prometu vodila do 1930 površna statistika in se je ponajveč le približno ocenjeval tujski promet. Šele zadnjih par let vodi vsaka občina, po naredbi ministerstva trgovine in industrije, točne mesečne izkaze o tujskem prometu svojega okoliša.

Poset tujcev v dravski banovini od leta 1928 je bil sledeči:

	1928	1929	1930	1931	1932
Jugoslovani	23.945	34.523	97.827	81.214	111.155
poset. inoz.	10.250	16.446	38.066	34.600	37.302
skupaj	34.195	51.969	135.893	115.814	148.458

Navedene številke nam povedo, da je tujski promet v naši banovini od leta do leta večji in to celo v preteklem letu, ko je v splošnem v naši državi tujski promet nazadoval. Številke nam tudi jasno pričajo, kako velike važnosti je za našo banovino ravno tujsko prometno vprašanje. Naša banovina je bila na celokupnem tujskem prometu v naši državi v letu 1924 soudeležna samo s 10,5%, v letu 1930 pa že s 24,5% in v letu 1932 celo z 29%.

V letu 1931 smo beležili v naši banovini 654.692 nočnih, v letu 1932 pa 652.369. Dravska banovina je bila soudeležna na celokupnem posetu inozemcev v letu 1932 s 25%, medtem ko smo jih imeli v letu 1930 samo 14,5% in 1931, 16,5%. Torej tudi po posetu inozemcev naša banovina znatno napreduje.

Z. K.
(Dalje prihodnjic).

Ugodnost za potnike naših kopališč in zdravilišč.

Generalna direkcija državnih železnic je za čim večje pospeševanje turizma v naši državi, ter čim večjega razmaha naših zdravilišč in ostalih klimatskih krajev, katere obiskujejo poleg dnmačinov v velikem številu tudi tujci, odobrila specialne ugodnosti za posetnike teh krajev. Te ugodnosti se predvidevajo v §

11 potniške tarife ter odvisi odstotek popusta na voznji od tega, kdaj se posetniki okoristijo s to ugodnostjo. Po gornji odredbi vsebuje § 11 potniške tarife sledeče odredbe:

Posetniki mest, krajev in morskih kopališč na jadranski obali naše države, kakor njenih otokov, nato posetniki zdravilnih kopališč, višinskih klimatičnih kopališč in jezerskih krajev v Jugoslaviji uživajo pri povratku 50% popust od normalnih voznih cen. Ako pa traja bivanje najmanj 10 dni na jadranski obali, oziroma v zdravilnih kopališčih in višinskih klimatskih kopališčih ali ob jezerih in sicer v mesecu oktober, november, marc, april ali maj, znaša popust za povratek 75%. Če pa pade bivanje v mesec december, februar ali januar, uživajo posetniki brezplačen povratek in sicer v obeh slučajih, brez ozira na to, kdaj so prišli oz. odšli.

Posetniki, ki se žele poslužiti navedenih popustov, morajo pri povratku predložiti potrdilo dotične občine ali kopališča, da so bivali tam najmanj 10 dni.

Generalna direkcija stoji na stališču, da mora klimatski kraj izpolniti najmanj 3 pogoje, da more biti uvrščen v ugodnostno tarifo in sicer:

- 1) da ima stalno najmanjšo absolutno morskovo višino 700 m,
- 2) da izkazuje stalni obisk in
- 3) da ima dovolj urejenih stanovanj (hotelov, penzionov in privatnih stanovanj) za nameščenje gostov. Samo v opravičljivih slučajih se more priznati popust tudi za kraje, kjer je nadmorska višina nekoliko manjša, a odgovarjajo ostalim dvem pogojem. Na podlagi navedenih principov je g. minister saobračaja na predlog generalne direkcije državnih železnic odobrila, da se vpišejo v ugodnostno potniško tarifo razen že objavljenih krajev poleg drugih še sledeča naša višinska zdravilišča:

Kranjska gora, Dovje, Rateče-Planica, Kamnik in Jezersko.

Statistika gostov na Bledu.

Od 1. januarja do 3. t. m. je bilo na Bledu 5220 gostov, od teh 2276 naših državljanov, 1325 iz ČSR, 681 iz Avstrije, 594 iz Nemčije, 103 iz Madžarske ter nekaj Angležov, Amerikancev in drugih.

Tujski promet v I. polovici tek. leta na našem morju.

Kakor posnemamo iz raznih poročil je bil tujski promet v prvi polovici t. l. na Jadranu zadovoljiv in celo boljši, kakor v preteklem letu. Tako izkazuje Split za prvo polovico t. l. 11398 posetnikov, medtem ko jih je bilo v istem času v lanskem letu 10.629. Največji relativni in absolutni porast izkazujejo po število Švicarji, manj Avstrijci in Čehoslovaki.

GOSPODARSTVO.

Brezobrestna posojila.

Način, kako in kdaj se lahko pride do takšnih posojil.

Zagrebski „Lloyd“ je 9. t. m. priobčil glede podeljevanja brezobrestnih posojil zanimivo poročilo. Ker so baš pri nas tudi enake zadruge zadnji čas posebno po deželi v precejšnji agilnosti, prinašamo tozadevna pojasnila, kakor jih navaja „Lloyd“.

V zadnjem času ponujajo razne zadruge brezobrestna posojila.

Način poslovanja teh zadrug je tak, da pristopivši član, potem ko je plačal primerno visoko pristopnino, da obvezo, da bo nalagal mesečno gotov znesek v denarju, odgovarjajoč višini zahtevanega posojila. Zadruga te vloge ne obrestuje. Mesečne obroke mora član tako dolgo vplačevati — da pride na njega vrsta za posojilo — katero mora potem tudi v mesečnih obrokih odplačevati. Zadruga da posojila iz sredstev, katera dobi iz mesečnih vplačil članov. Ker zadruga ne obrestuje vloge, tudi ne more zahtevati obresti za posojila. Razume se, da take zadruge zaračunavajo tako pri mesečnih vplačilih, kot pri izplačilu posojil znatne pristojbine in upravne stroške. Radi tega posojilo ni tako poceni, kakor to izgleda na prvi pogled, posebno ne za one člane, kateri morajo po svoji vrstni številki dolgo čakati na posojilo.

Ker interesenti niso dovolj poučeni, kako dolgo morajo čakati na posojilo, pride mnogokrat do nesporazuma. Čim večja je vrstna številka člana, tem dalje mora čakati na posojilo. Če sestavimo tabelo za člane, kateri žele posojilo 10.000.— Din, (hranilna vloga znaša v tem slučaju Din 50.— mesečno) pod pogojem, da v ta razred stopi mesečno po 50 novih članov, ter da amortizacijska kvota znaša Din 50 mesečno, dobi zadnji od prvih 50 članov posojilo šele

čez eno leto in pol. Druga skupina od 50 članov, kateri so pristopili drugi mesec, dobe posojilo tudi čez eno in pol leta do 2 let, tretja po 2 do 2 $\frac{1}{4}$ leta, četrta po 2 $\frac{1}{2}$ do 3 let itd.

Član, kateri je stopil v zadrugo po 18 mesecih, ter ima vrstno številko 900, bo moral čakati 6 let in pol in ves ta čas vplačevati mesečne hranilne vloge. Ta doba čakanja na posojilo velja seveda samo pod pogojem, da vstopi v zadrugo vsak mesec 50 novih članov, če se pa število novih članov zmanjša ali sploh preneha, je čas čakanja na posojilo mnogo daljši. Dogodi se, da traja čakanje na posojilo tudi 15 let in več. V 15 letih pa naraste kapital, pri mesečnem vplačevanju od Din 50.—, z obrestmi v hranilnici na Din 10.000.—, medtem ko naraste pri vlaganju v zadrugo, katera ne plača obresti, samo na 9.000.— din. Če vzamemo v poštev, da se poleg vloge od Din 50.— plačujejo zadrugi tudi pristojbine in upravni stroški, recimo Din 5.— mesečno, lahko računamo, da dajo mesečne vloge po 55.— Din v hranilnici po 15 letih okroglo 11.000.— Din z obrestmi vred. Zadruga vodijo interesente v zmotu, ker pišejo v prospektih, da je karenčna doba čakanja samo 2 do 3 mesece. Ta odlok nima nikakega praktičnega značaja, ker velja samo za ona dva ali tri člane, kateri so prvi vstopili v zadrugo. Interesenti pa to tolmačijo v splošnem tako, da velja to za vse, ter da morejo po dveh do treh mesecih čakanja dobiti vsi posojilo. Dolžnost zadrug bi bila, da interesente točneje informirajo o resnični dobi čakanja.

Op. ur. Ban dravske banovine je z naredbo z dne 18. jul. 1933 prepovedal do nadaljnjega poslovanja gradbenim in kreditnim zadrugam, ki nudijo svojim članom posojila, a poslujejo brez kapitalnega kritja.

Zapadlost in plačilo davkov za 3. četrtletje 1933.

Do dne 15. avgusta zapade v plačilo I. polletni obrok zemljarine.

Uslužbenski davek morajo podjedja, ki zaposlujejo preko 20 uslužbencev nakazati najkasneje 15. dan po preteku vsakega meseca.

Zavodi, naprave in podjetja, ki so dolžna pobirati davek na rente, morajo odpremiti pobrane zneske v 45 dneh po preteku vsakega polletja, torej za I. polletje t. l. do 14. avgusta 1933., za II. polletje pa do 14. februarja 1934.

Davčni zavezanci splošnega davka na poslovni promet, ki plačujejo davek po knjigi, morajo predložiti prijave in plačati prometu ustrejni davek za III. četrtletje najkasneje do 3. julija.

Davčni zavezanci skupnega davka na poslovni promet pa v 20. dneh po preteku vsakega meseca.

Pridobnina za 3. četrtletje zapade v plačilo do 15. avgusta in se plača, dokler se ne izvrši odmera za t. l., po davčnem predpisu iz lanskega leta.

Davek novih davčnih zavezancev se mora plačati najkasneje v 30. dneh po prejemu plačilnega naloga.

Kdor dospelih davkov ne plača v pravem času se mu zaračunajo 6% obresti in se proti dotičnemu uvede izvršilno postopanje, ki je v zvezi s sledečimi stroški:

- za pismeni opomin ena para od vsakega dinarja dolga,
- za rubežen 2 pari od vsakega dinarja dolga,
- za dražbo teksta po t. p. 81. taksnega zakona.

Povišanje cen sladkorja.

V ministerstvu poljedelstva v Beogradu se je vršila 12. t. m. dopoldne konferenca producentov sladkorne repe, da se odkloni nameravano znižanje cen sladkorne repe, kakor to zahtevajo industrije sladkorja. Ta je že itak padla na minimum, ker znaša danes komaj 16 do 17.— Din za 100 kg tako, da se pri tej ceni ne izplača več sajenje sladkorne repe.

Istega dne popoldne, pa so imele konferenco naše sladkorne industrije, katere so ministerstvu predložile zahtevo, da se cena sladkorja dvigne za 2.— Din pri kg. Svoj zahtevek utemeljujejo z vpeljavo novih davkov, vsled katerih ne morejo baje proizvajati sladkorja po dosedanjih cenah. V 2. številki našega lista smo iznesli zaključek bilanc dveh sladkornih tovarn. Iz teh je razvidno, da znaša čisti dobiček pri Velikobečkerečki tovarnici sladkorja v letu 1932 33% obrestovanje vložnega kapitala. Kljub temu upajo trditi, da se ne izplača proizvodnje sladkorja.

Dovoljen uvoz goved, ovc in prašičev iz Jugoslavije v Francijo.

Po poročilu ministerstva trgovine in industrije je dovoljen uvoz goved, ovc in svinj v Francijo in sicer za klavnice Lyon in Lamouche. Izvoznice izdaja „Ured za kontrolu izvoza stoke“ pri ministerstvu trgovine in industrije.

Beočinska tovarna cementa a. d.

Beočin izkazuje pri delniški glavnici 40.500.000 Din in 5 milijonih rezerve v letu 1932 Din 7.814.240.28 čistega dobička. Kapital se torej obrestuje z 19.30%, kar je posledica kartela.

Obtok denarja v Čehoslovaški.

Po zadnjem izkazu čehoslovaške Narodne banke iznosi obtok denarja 6 milijard 658 milijonov Kč. Obtok se je torej zvišal za 799.9 milijona. Zlato kritje znaša 37.5%.

IZ ORGANIZACIJ in DRUŠTEV

Kranj. V ponedeljek, dne 17. t. m. se je vršila v Nar. domu sedma seja sreske organizacije JRKD v Kranju. Sejo je otvoril predsednik sreske organizacije g. Ciril Pirc, pozdravil vse navzoče delegate krajevnih organizacij, ki jih je bilo nad 30 in prešel takoj na dnevni red. Tajnik dr. Stanko Sajovic je prebral zapisnik zadnje seje, ki je bil soglasno sprejet. Nato so sledila poročila funkcionarjev. Dr. Sajovic je prebral več dopisov, med drugimi tudi dopis Združenja trgovcev, v katerem je navedenih 25 točk, ki so bile sprejete na zadnjem občnem zboru Združenja in na podlagi katerih zahteva ista od vlade izboljšanje položaja, v katerem se nahaja danes trgovski stan. Dalje je tajnik poročal o velikem manifestacijskem zborovanju JRKD, ki se vrši dne 15. avgusta v Mariboru in pozval vse navzoče delegate, da agitirajo med svojimi člani, da se zborovanja po možnosti udeležijo. Dalje je tudi omenil, da bo v Kranju 27. avgusta večje zborovanje stranke za kranjski srez, katerega priredi tukajšnja krajevna organizacija.

Večja debata se je na to razvila glede nastavitve plačanega sreskega tajnika, ker Dr. Sajovic te funkcije radi prezaposlitve ne bo mogel tudi v nadalje izvrševati. Sprejet je bil predlog notarja Tavzesa, da se tajnik nastavi. Honorar se mu določi, ko bodo krajevne organizacije poslane svoj prispevek.

Pri slučajnostih so razni delegati preresetavali sedanjo gospodarsko krizo ter kritizirali delovanje stranke in vlade. Med drugimi so se oglasili k besedi gg. dr. Šemrov, nadzornik Lapajne, župan Hafner iz Škofje Loke, veleindustrialec Franc Dolenc, notar Šink iz Škofje Loke, župan Tone Križnar iz Stražišča, ravnatelj Lajovic iz Trziča, notar Tavzes, ki je predlagal, naj posamezne krajevne organizacije izdelajo podoben gospodarski in kulturni program za svoj okraj. Ko so bila, na prošnjo ravnatelja Lajovica, dana delegatom, ki potujejo na kongres stranke JRKD v Beograd, potrebna navodila, je predsednik zaključil sejo.

O
G
L
A
S

v tej velikosti Vas stane samo Din 75.—. Pri večkratnem oglaševanju damo primeren popust po dogovoru. Zahtevajte cenik in vzorce naših oglasov.

CORENJCI! OGLAŠAJTE V SVOJEM TEDNIKU!

HOTEL
KAVARNA „UNION“ RESTAVRACIJA
KRANJ

Tujske sobe s toplo in hladno tekočo vodo.
Izvrstna kuhinja. Pristna vina. Povsem nizke cene. Telefon 88.

TISKARNA IN KNJIGARNA

„SAVA“ V KRANJU

TOVARNA ŠOLSKIH ZVEZKOV. — KNJIGOVEZNIKA. — KARTONAŽA.
TELEFON ŠT. 8. POŠTNA HRAN. 10.401.

SOKOL.

Gorje pri Bledu. Sokol Gorje pri Bledu je priredil v nedeljo 16. t. m. na letnem telovadišču telovadni nastop blejskega okrožja. Nastop se je izvršil v najlepšem redu in v polno zadovoljstvo občinstva. Med nastopom je igrala domača gasilska godba. Po nastopu hi se vršila prosta zabava, a se radi hitrega neurja ni mogla vršiti. Vse brate — sestre in prijatelje vabimo v nedeljo 23. t. m. v Gorje, da se razvedre z nami. Spored proste zabave smo močno razširili. Vrši se na letnem telovadišču. Zdravo!

SPORT.

Nogomet v Kranju.

Dobrna, Trbovlje: Korotan, Kranj 2:5 (1:4)

S. K. Dobrna je že drugo moštvo iz trboveljske skupine, ki nas je v zadnjem času obiskalo. Tudi to moštvo je pokazalo, da je nogomet v Trbovljah na precejšnji višini, čeprav ni moglo domačim, ki so to pot nastopili v mnogo močnejši postavi kot onkrat profi Hrastniku, nuditi zadostnega odpora. Belordeči so goste nadkriljevali tako tehnično kot taktično, bili pa so poleg tega tudi odpornejši. Če bi v začetku drugega polčasa ne bil pritisnil silen piš gostom v hrbet in opravljal zanje vsaj polovico dela, bi bil poraz brez dvoma mnogo težji.

V domači napadalni vrsti se je posebno lepo vigraval trio in igral koristno in uspešno, medtem ko sta krili odpovedali. Kot celota najsolidnejša formacija vsega moštva pa je bila gotovo krilska vrsta. Opravljala je svoje delo previdno, brez prehitavanja in nervoznosti in če bi bila dobivala od ožje obrambe — predvsem od leve strani — majčkeno več podpore, bi bila ostala domača vrata nedotaknjena. Vratar je bil v prvem polčasu malce nesiguren, pozneje pa se je ustalil. Dvojnega uspeha gostov ni kriv on. — Goslje so forsirali igro po dokaj prodornih krilih, pred golom pa so odpovedali. Posebno se je čutilo pomanjkanje strelcev in to zlasti v drugem polčasu, ko je bilo izravnaje s pomočjo silnega elementarnega zaveznika za goste takorekoč samoposebi umevno. Ožja obramba je bila sigurna, krilska vrsta pa se ni mogla uveljaviti.

Jutri, v nedeljo, dne 23. t. m. gostuje po daljši dobi naš bližji sosed, domžalski prvak S. K. Domžale. Pri zadnjem njegovem posetu je malo manjkalo, da niso domači odšli z igrišča poraženi, v revanžni tekmi v Domžalah pa so morali priznati njegovo nadmočje. Ker sta v tem času oba jutrišnja nasprotnika mnogo napredovala, se nam obeta gotovo zelo zanimiva borba, to pa še tembolj, ker se morda jezen srečamo tudi v prvenstveni borbi. Glavna tekma pričenja ob 18. uri, ob pol 17. uri pa se pomerita obe rezervi.

Za smeh in kratek čas.

V lekarni. Kmetica: Prosim napišite natančno na obeh steklenicah, katera je za moža, in katera za konja. Ne bi rada, da bi konj zdaj poginil, ko imamo toliko dela na polju.

M. PIRC

MANUFAKTURNA TRGOVINA
KRANJ (POLEG CERKVE)

MALI OGLASI

Kdor nudi ali išče službo, plača za vsako besedo 25 par. Najmanjši znesek je Din 5.— Vsi ostali oglasi se računajo po 50 par za vsako besedo. Najmanjši znesek pri teh oglasih je Din 8.— Znesek je treba plačati pri predaji naročila, oziroma vpslati v pismo obenem z naročilom. Za odgovor je treba priložiti Din 2.— v znamkah.

POSTRANSKI ZASLUZEK, nudimo in sicer v sledečih krajih: na Jesenicah, v Trziču, Radovljici, Boh. Bistrici, Kamniku in Škofji Loki. Posel je povsem leheh in si vsakdo mimogrede prisluzi na mesec Din 500.—. Le zanesljive osebe iz navedenih krajev prosimo, da vprašajo

na upravo „Triglava“ pod „Mimogrede“.

GOJZERICE, popolnoma nove, štev. 39 ugodno prodam. Naslov pove uprava „Triglava“.

ABONENTE na dobro domačo hrano sprejema vsak dan restavracija pri Peterčku.

Naročite „Triglava“! Plačate lahko samo za četrt leta.